

STEVE BERRY

ULTIMA COLONIE

PROLOG

VATICAN

LUNI, 7 Iunie 1982

Ronald Reagan știa că mâna lui Dumnezeu îl adusese aici. Cum altfel se putea explica? Cu doi ani în urmă era blocat într-o luptă primară aprigă împotriva a zece candidați, concurând a treia oară pentru nominalizarea la prezidențiale a partidului republican. Câștigase acea bătălie și alegerile, învingându-l pe democratul la putere Jimmy Carter și revendicând patruzeci și patru de state. Apoi, cu paisprezece luni în urmă, un asasin încercase să îl omoare, dar devenise primul președinte american care supraviețuise unei împușcături. Acum se afla aici, la etajul al treilea al Palatului Apostolic, în biroul privat al papei, unde liderul a aproape un miliard de catolici aștepta să vorbească cu el.

Intră în cameră și se minună de modestia acesteia. Draperii grele împiedicau soarele de vară. Dar știa că de la acele ferestre, în fiecare duminică, papa se ruga împreună cu mii de vizitatori din Piața Sfântul Petru. Puține piese de mobilier, printre care un birou simplu din lemn, semănând mai degrabă cu o masă, cu două fotolii tapițate, cu spătar înalt, așezate de o parte și de alta pe lungimea acestuia. Doar un ceas de aur, un crucifix și o sugativă din piele se aflau pe el. Sub el, se întindea peste podeaua de marmură un covor oriental.

Ioan Paul al II-lea stătea lângă birou, îmbrăcat în albele veșminte papale. De-a lungul ultimelor câteva luni, corespondaseră

în secret prin intermediul a mai mult de douăsprezece scrisori, fiecare livrată printr-un agent-emisar secret, ambii vorbind despre ororile armelor nucleare și situația din Europa de Est. Cu șapte luni în urmă, sovieticii declaraseră legea marțială în Polonia și pusese capăt oricăror discuții despre reformă. Drept represalii, Statele Unite ordonaseră sancțiuni atât împotriva URSS, cât și a guvernului marionetă al Poloniei. Acele măsuri punitive aveau să rămână în vigoare până când legea marțială se va încheia, prizonierii politici vor fi eliberați și dialogul va fi reluat. Pentru a intra și mai mult în grațiile Vaticanului, îi ceruse emisarului său special să ofere un munte de informații secrete despre Polonia, menținându-l pe papă complet informat, deși se îndoia că transmisese ceva ce nu era deja cunoscut.

Dar învățase un lucru.

Acest preot rezervat, care ajunsese într-una dintre cele mai influente poziții din lume, credea, ca și el, că Uniunea Sovietică era destinată prăbușirii.

Îi strânse mâna papei, schimbând politețuri și pozară pentru aparatele de fotografiat. Ioan Paul îi făcu semn să ia loc la birou, unul în fața celuilalt, un tablou al Fecioarei Maria privindu-i atent de pe peretele din spate. Fotografii se retraseră, la fel și consilierii. Ușile fură închise și, pentru prima dată în istorie, un papă și un președinte al Statelor Unite erau singuri. Ceruse acest gest extraordinar, iar Ioan Paul nu se împotrivi. Nimeni din personalul oficial nu fusese implicat în pregătirea acestei discuții private. Doar emisarul său special lucrase discret pentru a-i pregăti terenul.

Deci ambii bărbați știau de ce se aflau acolo.

– Voi trece direct la subiect, Sfinția Voastră. Vreau să pun capăt Acordului de la Ialta.

Ioan Paul încuviință din cap.

– Ca și mine. Acela a fost un concept neligitim. O mare greșală. Întotdeauna am considerat că granițele stabilite la Ialta ar trebui desființate.

În privința acestui prim punct, emisarul său special îl citise pe papă corect. Ialta se întâmplase în februarie 1945. Stalin, Roosevelt și Churchill se întâlniseră pentru ultima dată, decidând cum va arăta și cum va fi guvernată Europa postbelică. Au fost trasate granițe, unele arbitrar, altele intenționate pentru a-i împăciui pe sovietici. Parte din acele concesiuni impuneau un acord prin care Polonia să rămână sub sfera de influență a URSS, iar Stalin promitea să organizeze alegeri libere. Bineînțeles, acest lucru nu s-a întâmplat niciodată, iar comuniștii au guvernat acolo de atunci încoace.

– Ialta a creat hotare artificiale, spuse Ioan Paul. Eu și milioane de alți polonezi suntem profund nemulțumiți de faptul că patria noastră a fost cedată. Am luptat și am murit în acel război și totuși, nu a contat pentru nimeni. Am îndurat brutalități timp de patru-zeci de ani, începând cu naziștii, apoi cu sovieticii.

Era de acord.

– Cred, de asemenea, că Solidaritatea este metoda de a desființa Ialta.

Acea ruptură în Cortina de Fier avusese loc cu doi ani în urmă la șantierele navale Gdansk, unde era primul sindicat necontrolat de comuniști permis vreodată. În prezent peste nouă milioane de polonezi erau membri, o treime din forța de muncă. Un electrician bătaios numit Lech Walesa îi era lider. Mișcarea dobândise putere, forță și atracție. Atât de mult, că în luna decembrie a anului trecut guvernul polonez a impus legea marțială pentru a o potoli.

– Au făcut o greșală încercând să reprime Solidaritatea, spuse el. Nu poți permite unui lucru să existe timp de șaisprezece luni ca apoi, imediat ce prinde avânt, să faci cale întoarsă și să îl scoți în afara legii. Guvernul i-a subestimat amploarea.

– Am făcut propuneri autorităților poloneze, spuse Ioan Paul. Trebuie să deschidem discuții despre viitorul Solidarității și despre abrogarea legii marțiale.

– De ce să ne luptăm cu ea?

Si privi cum această propunere inedită fu înregistrată. Emisarul lui special îl îndemnase să abordeze subiectul, crezând că Vaticanul va fi receptiv.

Un rânjet apăru pe fața papei.

– Înțeleg. Să-i lăsăm în pace. Tot ceea ce fac e să îi înstrăineze pe oameni. Deci de ce să o oprim?

Încuviință din cap.

– Orice respingere pe care guvernul o aduce față de Solidaritate este cancer. Să-l lăsăm să crească. Orice cuvânt pe care guvernul îl spune împotriva mișcării face ca aceasta să devină mai puternică. Singurul lucru de care are nevoie Solidaritatea sunt banii pentru a o ține în viață, iar Statele Unite sunt gata să asigure asta.

Papa încuviință, părând să se gândească la ceea ce propusese. Era mult mai mult decât oamenii lui Reagan fuseseră dispuși să facă. Departamentul de Stat fusese ferm împotriva tacticii, spunând că regimul polonez era stabil, solid și popular. Oferiseră o analiză asemănătoare pentru Moscova și URSS.

Dar se înșelau.

El spuse:

– Presiunea crește în fiecare zi din interior, iar sovieticii nu au nicio idee despre cum să îi facă față. Comunismul nu este pregătit să facă față disidenței, în afară de a apela la teroare și violență. Singura moralitate pe care Moscova o recunoaște este aceea care îi va servi propriei cauze. Comuniștii își rezervă dreptul de a comite orice crimă. De a minți. De a trișa. De a face orice își doresc. Niciun astfel de sistem politic nu a supraviețuit vreodată. Este inevitabil ca sistemul lor să se prăbușească.

Făcu o pauză.

– Dar noi putem grăbi asta.

Ioan Paul încuviință.

– Copacul este putred, este nevoie doar de o scuturătură zdrăvăna și merele rele vor cădea. Comunismul este diabolic. Îi împiedică pe oameni să fie liberi.

Acesta fusese un alt sentiment pe care agentul său special îl raportase și pe care sperase să-l audă. Niciodată un papă și un președinte nu mai conspiraseră în acest fel și niciodată nu va putea niciunul dintre ei să admită că s-a întâmplat așa ceva. Biserica interzicea în mod deschis intervențiile în politică. Recent lumea văzuse dovezi ale acestui lucru când Ioan Paul a muștră un preot care s-a opus unui ordin papal de a-și da demisia dintr-o funcție în guvern. Dar acest lucru nu însemna că biserica era oarbă față de asuprire. În special când era atât de aproape. Ceea ce dovedea și mai mult că era clar lucrarea lui Dumnezeu aici. În acest moment din istoria omenirii furtuna părea centrată asupra Poloniei. Pentru prima oară în 450 de ani un non-italian, un polonez, ocupa scaunul Sfântului Petru. Și aproape 90 la sută dintre polonezi erau catolici.

Niciun scenarist nu și-ar fi putut imagina situația mai bine.

Uniunea Sovietică era pe cale de a fi cuprinsă de o mare criză revoluționară. El își dădea seama de asta. Acea națiune nu era imună la revoltă, iar Polonia era punctul central din care ar fi pornit totul. Al naibii clișeu, dar exact la țintă. Ca și în jocul de domino, cade o țară – cad toate. Cehoslovacia, Bulgaria, Ungaria, România și toți ceilalți sateliți sovietici. Întregul bloc răsăritean. Una după alta.

Deci de ce să nu dăm un impuls?

– Dacă îmi permiteți, îi spuse lui Ioan Paul, am fost întrebat odată cum recunoști un comunist? Răspunsul este simplu. Este o persoană care citește Marx și Lenin. Dar cum recunoști un anti-comunist?

Făcu o pauză.

– Este o persoană care îi înțelege pe Marx și Lenin.

Papa zâmbi.

Dar era adevărat.

– Am fost de acord cu această discuție privată, spuse papa, pentru că am vrut să avem oportunitatea de a fi sinceri unul cu celălalt. Am considerat că a venit timpul pentru asta. Deci, trebuie să întreb, ce

este cu rachetele de croazieră pe care doriți să le instalați în Europa? În prezent, conduceți o reînarmare fără precedent a Americii, cheltuind multe miliarde de dolari. Acest lucru mă îngrijorează.

Emisarul său îl avertizase despre această reținere, așa că era pregătit să răspundă.

– Nu există nimeni în această lume care să urască războiul și armele nucleare mai mult ca mine. Trebuie să curățăm această planetă de nenorocirea ambelor. Țelurile mele sunt pacea și dezarmarea. Dar pentru a le atinge trebuie să folosesc ceea ce am la îndemână. Da, ne reînarmăm. Susțin acest lucru nu doar pentru a face America puternică, ci și pentru a falimenta URSS.

Observă că Ioan Paul asculta.

– Aveți dreptate. Cheltuim miliarde. Sovieticii nu vor avea de ales decât să se ridice la nivelul nostru, cheltuind la fel ca noi sau chiar mai mult. Diferența este că noi putem menține această cheltuială, iar ei nu. Când Statele Unite cheltuie bani pe proiecte guvernamentale, acele fonduri se reîntorc în economia noastră prin salariile plătite și încasările făcute. Când sovieticii cheltuie, este doar o cheltuială din trezorerie. Nu există piață liberă. Banii pur și simplu ies și nu se reîntorc. Salariile sunt controlate, profiturile reglementate, deci trebuie să genereze constant bani pentru a-și plăti facturile. Noi le recirculăm pe ale noastre. Nu pot face față cursului dolar-rublă, an după an. Este imposibil. Vor imploda.

Constată că papa este intrigat.

– Comunismul nu a obținut niciodată legitimitatea susținerii publice. Guvernarea sa depinde strict de forță, furnizată de teroare. Timpul a lucrat împotriva lor, la fel ca și lumea, care s-a schimbat. Comunismul este doar o formă modernă de robie, și nu văd să aibă vreun avantaj față de capitalism. Realizați, Sfinția Voastră, că mai puțin de o familie din șapte deține o mașină în URSS? Dacă o persoană dorește să cumpere o mașină, trebuie să aștepte zece ani pentru livrare. Spuneți-mi dumneavoastră, cum poate un sistem ca acesta să fie numit stabil sau solid?

Ioan Paul zâmbi.

– Regimul stă pe o fundație crăpată. Așa a fost dintotdeauna, de la început.

– Vreau să știți că nu sunt un ațâțător la război. Poporul american nu este pornit pe cotropire. Vrem o pace durabilă.

Și chiar vorbise serios. În interiorul buzunarului hainei avea un card plastifiat cu coduri ce puteau fi folosite pentru a lansa un arsenal nuclear. Afară se afla un consilier militar, purtând o geantă din piele neagră, care putea face ca acest lucru să se întâmple. În total, Statele Unite dețineau 23 464 de focoaie nucleare. Uniunea Sovietică stocase 32 049. El le numea uneltele Armaghedonului. Doar o cantitate cât încapă într-un pumn ar putea distruge întreaga civilizație umană.

Scopul lui era ca acestea să nu fie niciodată folosite.

– Vă cred, spuse papa. Emisarul dumneavoastră a argumentat bine asupra acestui aspect. Este o femeie inteligentă. Ați ales-o bine.

Nici măcar nu o alesese el. Al Haig făcuse acea selecție dintre atașatii săi de la Departamentul de Stat. Ioan Paul avea dreptate, totuși. Era tânără, isteasă și intuitivă – și ajunsese să se bazeze pe judecata ei când venea vorba de Vatican.

– Și dacă tot suntem sinceri, spuse el, dați-mi voie să spun că vă subestimați. Vă angajați și într-un pic de viclenie. Acel preot pe care l-ați certat pe pistă în Nicaragua, într-un așa spectacol de furie. I-ați spus să își părăsească postul din guvern, dar v-a sfidat. Și încă vă sfidează. Suspectez că acel bărbat este acum o sursă excelentă de informații pentru Vatican despre ce fac sandiniștii. Și cine l-ar suspecta, după așa o muștrare publică.

Ioan Paul nu spuse nimic, dar el își dădu seama că deducția sa era corectă. Sandiniștii nu erau altceva decât marionete sovietice. Oamenii săi lucrau deja la modalități de a scăpa America Centrală de ei, la fel precum se pare că făcea și Ioan Paul.

– Trebuie să avem o politică vizionară, spuse papa. Una care să cuprindă tot globul și care să favorizeze justiția, libertatea, dragostea și adevărul. Pacea trebuie să fie mereu țelul nostru.

Resp. Fără îndoială. Am o teorie.

Și crezu că este în regulă să o împărtășească.

– Pentru mine, URSS este în esență o națiune creștină. Rușii au fost creștini cu mult timp înainte de a fi comuniști. Dacă menținem acest curs, cred că putem înclina balanța în favoarea revenirii sovieticilor la creștinism, permițând acelor idealuri păstrate atâta timp să eclipseze comunismul.

Se întrebă dacă papa credea că încearcă să îl măgulească. În urma vizitelor emisarului său special, primise o analiză detaliată a personalității papei. Ioan Paul pune preț pe ordine și securitate, preferând să negocieze cu entități cunoscute. Se ghida după rațiune și cugetare, în termeni clari, lipsiți de incertitudine. Respingea ambiguitatea, impulsivitatea și extremismul, analizând întotdeauna totul înainte de a decide. Dar disprețuia în mod deosebit ca altcineva să îi spună ceea ce credea că voia el să audă.

– Crezi acest lucru? spuse papa. Din inima ta? În mintea ta? Din tot sufletul?

– Trebuie să spun, Sfinția Voastră, că nu sunt un om care merge constant la biserică. Nici măcar nu mă consider religios în mod public. Dar sunt spiritual. Cred în Dumnezeu. Și mă bazez pe aceste convingeri profunde.

Credea cu adevărat în ceea ce spusese.

– Dumnezeu voastră și cu mine împărtășim o legătură comună, spuse el.

Ioan Paul realizează clar legătura. Anul trecut, în intervalul a două luni, ambii fuseseră împușcați. Toate cele trei gloanțe fuseseră trase de la mică distanță, ratându-le aorte la milimetru, ceea ce ar fi însemnat moarte sigură. Al lui s-a oprit într-un plămân, în timp ce ale lui Ioan Paul au trecut prin el, ferind în mod miraculos organele vitale.

– Dumnezeu ne-a salvat pe amândoi, spuse el, pentru a putea face ceea ce suntem pe cale să facem. Cum altfel poate fi explicat?

Crezuse mult timp că orice persoană avea un scop divin. Un plan pentru lume în afara controlului oamenilor. Știa că și acest papă credea în puterea actelor simbolice și în rolul providenței.

– Sunt de acord cu dumneavoastră, domnule președinte, spuse papa aproape în șoaptă. Trebuie să facem asta. Împreună.

– În cazul meu, asasinul era pur și simplu nebun. Dar în al dumneavoastră, aș spune că se datorează sovieticilor.

CIA descoperise o legătură între așa-zisul asasin al lui Ioan Paul și Bulgaria, legătură ce ducea direct la Moscova. Casa Albă oferise această informație Vaticanului. Adevărat, nu erau suficiente dovezi concludente, dar ideea fusese să distrugă Solidaritatea prin eliminarea liderului lor moral și spiritual. Desigur, sovieticii nu își puteau permite vreodată să fie implicați direct într-un complot de ucidere a liderului unui miliard de catolici.

Dar erau implicați.

– „Dacă este posibil, atât cât depinde de tine, fii pe pace cu toți oamenii“, spuse Ioan Paul. Răzbunarea ar fi un pic necreștină, nu?

Decise să rămână la Biblie și Romani.

– „Nu te răzbuna singur, ci lasă să se răzbune mânia lui Dumnezeu.“ „Însă dacă dușmanul tău este flămând, dă-i de mâncare, iar dacă-i este sete, dă-i să bea, căci, făcând așa, vei îngămădi carbuni aprinși pe capul lui.“

Asta aveau să facă.

Acest preot a fost martorul atrocităților naziste. Karol Wojtyła a luptat alături de Rezistență când Polonia a suferit acea oroare inimaginabilă. După război făcuse tot ce putuse pentru a se împotrivi sovieticilor, care prelungeau suferința Poloniei. În toate privințele Ioan Paul era o figură eroică, un om extraordinar, învățat și curajos.

Oamenii se simțeau îmbărbătați de el.

Și a fost în locul potrivit, la momentul potrivit, cu gândurile potrivite.

– În momentul în care am căzut în Piața Sfântul Petru, spuse papa, am avut un presentiment intens că voi fi salvat, iar această certitudine nu m-a părăsit niciodată. Fecioara Maria însăși a intervenit în acea zi și mi-a permis să supraviețuiesc. Cred acest lucru, din toată inima. Și, să mă ierte Dumnezeu, dar le sunt dator sovieticilor.

Nu doar pentru ceea ce mi-au făcut mie, ci pentru ceea ce le-au făcut atâtor milioane de oameni atâta timp. L-am iertat pe așa-zisul meu asasin. Am fost în celula lui, am îngenuncheat și m-am rugat împreună cu el, iar el a plâns pentru păcatul său. Acum este timpul ca și aceia care l-au trimis să își cunoască păcatul.

Văzu determinare în privirea lui Ioan Paul, care părea pregătit de luptă. Și el era. La șaptezeci și unu de ani, nu se simțise niciodată mai bine. Înfrățirea i se înviorase după tentativa de asasinare, ca și cum ar fi renăscut cu adevărat. Citise ce spusese specialiștii. Perspectivele președinției sale păreau scăzute. În deceniile din urmă, greutatea funcției anihilase mulți oameni buni. Kennedy murise. Vietnamul îl îndepărtase pe Johnson de birou. Nixon fusese forțat să demisioneze. Ford rezistase doar doi ani, iar Carter fusese trimis acasă după doar un mandat. Criticii îl numeau pe Ronald Reagan un cowboy nesăbuit, un actor bătrân, un bărbat care depindea de alții ca să știe ce să facă.

Dar se înșelau.

Era un fost democrat care schimbase cu mult timp în urmă partidele, ceea ce însemna că nu se potrivea în niciun tipar politic clar. Mulți se temeau și nu aveau încredere în el. Alții îl disprețuiau. Dar era al patruzecilea președinte al Statelor Unite, cu intenția de a rămâne în funcție încă șapte ani, și avea de gând să folosească acel timp pentru un singur scop.

Acela de a pune capăt imperiului malefic.

Asta era exact ceea ce Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste reprezenta. Dar nu o putea face singur. Și nici nu va trebui. Avea acum un aliat. Unul cu două mii de ani de experiență cu tiranii.

– Voi menține presiunea din partea mea, spuse el. Și politică, și economică. Iar dumneavoastră de cealaltă parte cu încurajare spirituală. Încă o călătorie în Polonia ar fi bună, dar nu încă. Într-un an, cam așa.

Ioan Paul își vizitase deja patria o dată, în 1979. Trei milioane de oameni veniseră la slujbă în Piața Victoriei din Varșovia. În calitate de

candidat pentru Casa Albă privise evenimentul la televizor, în timpul căruia bărbatul în alb coborâse din avionul papal și sărutase pământul. Își amintea clar ce spusese papa compatrioților săi iar și iar.

Nu vă fie teamă!

Și realizează atunci ce poate liderul religios al unui miliard de oameni să înfruptuiască, în particular unul ce deținea inimile și mințile a milioane de polonezi. Era unul dintre ei. Ei ar asculta ce avea el de spus. Dar papa nu putea fi niciodată evident. În schimb, mesajul de la Roma trebuie să fie mereu unul al adevărului, al dragostei și al păcii. Există un Dumnezeu și este dreptul inalienabil al oricui să I se închine acestuia. Moscova ar ignora asta la început, dar în cele din urmă ar răspunde cu amenințări și violență, iar contrastul dintre cele două mesaje ar spune multe. Și în timp ce s-ar întâmpla asta, America ar încuraja reforma în blocul răsăritean, ar finanța reforme pentru piața liberă și ar izola Uniunea Sovietică atât economic, cât și tehnologic, încet, dar sigur, conducându-i spre faliment. S-ar juca cu paranoia și frica pe care comunismul iubea să le exploateze la alții, dar cărora nu le putea face față.

Un război perfect pe două fronturi.

Verifică ceasul.

Vorbeau cam de cincizeci de minute.

Fiecare dintre ei părea că înțelege atât misiunea, cât și responsabilitățile individuale. Era timpul pentru mișcarea finală. Se ridică și întinse o mână peste masă.

Papa, de asemenea, se ridică în picioare.

Spuse:

– Fie ca amândoi să ne putem duce până la capăt cu succes responsabilitățile față de omenire.

Papa încuviință din cap și din nou își strânsesă mâinile.

– Împreună, spuse el. Vom elimina URSS.